Vak'ai Hayriye

Yazan: Salâhaddin Güngör

— 3 —

Yeniçerilerden talimli asker yetiştirileceği ilân edildi

Fermanla fetvaları dinliyen Yeniçeriler karara itiraz etmediler «Emir başüstüne» dediler

Ömer Viriyon Paşa, İstanbuldan para gelecek teranesile askeri avutmağa çalışıyor, maruf tabirile *yem borusu çalıyordu.* Fakat söz artık ayağa düşmüştü. Mora yolları, asker kaçaklarile doluydu. Rumlar da bunu fırsat bilerek, ikide bir sahil köylerine baskınlar veriyor, ortalığa dehşet saçıyorlardı.

. . . .

İkinci Mahmud, ocakluları kuşkulandırmamak için, işe ufaktan başladı: Yeniçerilerden talimli asker yetiştirileceğini ilân etti

1241 senesi şevvalinin 18 inci perşembe günü Şeyhülislâm konağında bir meclis toplandı. Bu mecliste, basmakalıp bir takım müzakerelerden sonra talimli asker yazılmasına dair fetva çıkartıldı.

Yeniçeri ağası da mecliste hazırdı. Ona kalsa, bütün yeniçeri elebaşılarını kılıcdan geçirecekti. Fakat ulema sınıfı şiddet taraftarı değildi:

— Hele bir kere, yavaşçakla kendülerine söylensin, kabul ederlerse ne âlâ.. Yok, etmiyecek olurlarsa, icabı şer'isini yaparız! diyorlardı.

Vakıâ Yeniçerilerin «talimli asker» sözünden derhal kuşkulanacaklarına şüphe yoktu. Nitekim kuşkulandılar da...

Fakat Selim Mehmed Paşadan, gözleri adamakıllı yılmış, burunları hayliden hayli kırılmıştı.

Mecliste verilen karar şuydu: Yeniçeri ocağının elli bir ortasından şimdilik yedi bin altı yüz elli nefer alınıp talim ettirilecekti. Kararın derhal tatbikına geçilerek İstanbulun her tarafından «Eşkinci asker tahririne» başlandı.

Şeyhülislâmın konağında toplanan ikinci mecliste Sadrıazam, Yeniçerilerin memlekete yaptıkları fenalıkları birer birer ortaya dökerek söze başlamış, devrin değiştiğini, eski silâhların işe yaramaz olduklarını, Yeniçerilerin bu perişanlığı yüzünden Rum gailesinin uzadıkça uzadığını anlatarak şu netice üzerinde durmuştu:

— Artık, bıçak kemiğe dayandı.. demektir. Hepimizin başı şeriate bağlı. Müslümanlığa lâyık muamele neyse beyan buyurula!..

Hekimbaşı Behçet Efendi, Sadrıazamın mütaleasına iştirak etti:

— Durmak gerekmez .Derdin ilâcına bakalım. Bunun için de illet ne olduğu anlaşılmalı...

Rum (Fitret) ine eski usul cenk alâtile karşı gelinemiyeceği mecliste uzun uzun konuşuldu. Bütün başı sarıklılar, şu nokta etrafında birleştiler:

— Bilcümle ehli islâma fünunu harbiyeyi talim vecibedir. Zaten şeriat de böyle emreder!

Yeniçeri kolağası, bir aralık söze karıştı:

— Ocağımızın kanununa riayet olunmadı. İçimize uygunsuz adamlar girdi. Böyle tertibsiz askerle cenge gidilir mi? Beni gönderecek olsanız gitmem. Zira, bilirim ki yarıyolda perişan olacaklar. Hasılı askerin ıslahı lâzım . Ne yapılacaksa bir an evvel yapılmalı!..

Bundan sonra, Eşkinciler için hazırlanan lâyiha, «Mektubî Efendi» tarafından okundu.

Şeyhülislâm da askerî talimlerin lüzumuna dair çıkarılan fetvayı okuyarak dışarıda bekleyen ocaklularn işitebileceği bir sesle:

— Cümleniz muttali oldunuz ya... Talimi asker vacib oldu. Böylece talimli asker yazılmağı müteahhid misiniz?.. diye sordu.

Ocaklular bir ağızdan cevab verdiler:

— Belî! Şeriatin kestiği parmak acımaz... Talimli asker yazılmağa sözümüz yoktur.

Sadrıazam, o zaman tekrar söz aldı:

— Şayed, ocaklu arasında emre karşı koyanlar bulunursa, bunlar hakkında ceza tertibi lâzım gelmez mi?..

Şeyhülislâm, hemen fetvaya şu maddeyi de ilâve etti: «Saîi fesad olanlara şer'an ta'zir icab eder!»

Fetva Emininin bizzat tebyiz ettiği fetvanın altı hazır bulunanlara birer birer mühürletildikten sonra meclis dağıldı. İstanbul kadısile müderrisler, şeyhler, Babıaliden alayla Ağakapısına gittiler. Ocaklular, saf saf Ağakapısının önüne dizilmişlerdi.

İstanbul kadısı Eşkinci yazılması ve cenk talimi için çıkarılan fetvaları hazırlanan karar suretlerile birlikte cemaate okudu. Yeniçeri ağası Celâleddin Ağa, etrafına toplanan ocaklılara seslendi:

— *Cenk talimi üzerimize vacib olmuştur.* Padişahın fermanını dinlediniz. Bir diyeceğiniz varsa söyleyin!

Yeniçeri bölük ağaları ve ocak ihtiyarları, *baş eğerek:*

— Seminâ ve ata'nâ... dediler.

Bunun üzerine bir hüccet tanzim edilerek altı, orada bulunan ocağın ileri gelenlerine mühürletildi.

Ocak imamı, bölükbaşıları, odabaşıları, mütevelliler:

— Değil mührümüzü basmak, lâzımsa kanımızı basarız.. diyorlardı.

Muhalefete kalkışmalarından korkulan kimselerin bile itiraza mecali kalmamıştı: Padişahın emrine kul ne diyebilirdi!

Yeniçeri ağası, işi oldukça tertibli tutmuştu. Ufak bir sızıltıya dahi meydan verilmedi.

Eşkinci askerinin idaresini, Gümrük Emini Hacı Saib Efendi üzerine almıştı. Saib Efendi, etrafa adamlar çıkartarak Eşkinci tahririne başlattı. Birkaç gün içinde üç yüz kadar Eşkinci yazılmıştı. Bunlara, o zaman Avrupa ordularında yeni kullanılmağa başlanan süngülü tüfekler dağıtılacaktı. Fakat işin birden bire bu kadar ilerisine gitmekten çekindiler. Kendilerine süngülü tüfek yerine tokmak kundaklı tüfek ve kılıc verdiler.

Kıyafetlerine gelince göreneklen uzaklaşmamak için ayaklarına sıkı potur, başlarına yeşil renkli Lâz kalpağı münasib görüldü. Zilkadenin altıncı pazartesi günü, yeni askere elbise ve silâhları dağıtıldı. Fetva Emini, şeyhler, müderrisler, Yeniçeri ağası, Eşkinci Nazırı, sabah erkenden Etmeydanındaki yeni odalara geldiler.

(Arkası var)

Doğru değil mi?

San'at mektebi talebelerine diğerlerinden ayrı muamele yapmamalıdır

Beyoğlu Akşam Kız San'at mektebi müdürlüğünün gösterdiği lüzum üzerine bu mektebin talebesinden bazıları Validebağı prevantoryomuna yatırılıyorlar. Henüz sıhhat ve afiyet devresine girmemiş oldukları halde prevantoryum idaresi tarafından kendilerine:

— Taksit müddetiniz biter bitmez sizi çıkaracağız, hem de bundan sonra San'at mektebi talebesi prevantoryoma alınmıyacak!

Deniyor.

Halbuki san'at mektebleri Maarifin resmî müesseselerinden biridir. Diğer mektebler talebesinin müstefid oldukları hakkın bu mekteb talebesinden esirgenmesine hiç bir sebeb göremiyoruz. Kaldı ki, böyle bir hususî vaziyet mevcudsa, bu kızcağızlar niçin oraya alındılar. Mademki alındılar, rahatsızlıkları tamamen geçinciye kadar orada kalmaları icab eder, diyoruz.

Doğru değil mi?

ŞEHİR IŞLERI

Mısırçarşısının alacağı şekil

Mısırçarşısının dış kısmında istimlâk edilen dükkânların yıkılmasına devam edilmektedir. Halen çarşının içinde 226 dükân vardır. Bu dükkânlar tamir edildikten sonra muhtelif sınıflara ayrılacaktır. Balıkpazarındaki muhtelif esnaf teşekkülü Belediyeye müracaatle şimdiden dükkân istemekte, hatta mevcud dükkânların modern bir şekle konulması için lâzım gelen paranın kendileri tarafından sarfedilmesi teklifinde bulunmaktadırlar.

İlk olarak Yenicami tarafının açılmasına ve buradaki kuşçu dükkânlarının yıkılmasına başlanılmıştır. Çarşıda yapılacak frigorifik tesisat için şehrimizde miktarı kâfi malzeme mevcud olduğu anlaşılmıştır. Belediye burada yapılacak inşaatın keşfini yaptırmaktadır.

Yol inşası için 500 bin lira verildi

Belediye kazalardaki yolların inşası için şubelere 500,000 liralık tahsisat tevzi etmiştir. Bu paralarla ikinci ve üçüncü derecedeki caddelerin kaldırımlarile açık lâğım ve çukurların imlâsı işleri yapılacaktır.

4 aylık imar plânı

Belediye Fen işleri müdürlüğü İmar işleri için dört aylık bir plân hazırlamıştı. Bu plân mayısta bitecektir. Sıraserviler asfalt yolu, İnönü gezgisi duvarları yapılmaktadır. Burada ayni zamanda yağmur sularını akıtacak kanalizasyon da yapılmaktadır.

Eyüb - Rami yolu inşa edildiği gibi İstanbulu Eyübe vasleden Otakçılar caddesine de parke döşenmektedir.

Nişantaşı Emlâk caddesi parke, Fenerbahçe - Suadiye şosesi ikmal edilecektir. Çamlıca lisesine giden Kadıköy yolu Acıbadem ve Kısıklıya kadar uzatılacaktır. Bundan maada asfalt yolların da tamirine başlanılmıştır.

Kamyonet haline getirilen otomobiller

Hususî otomobillerin kamyonet haline ifrağına müsaade edilmesi üzerine polis altıncı şubesine 6 araba sahibi müracaatle arabasını kamyonet haline koymak istediğini bildirmiştir.

Ayni müsaade taksi sahiblerine de verilmiştir.

Fiat murakabe teşkilâtı takviye ediliyor

Ticaret Vekâleti, fiat murakabe teşkilâtını takviyeye karar vermiştir. Bu teşkilât, şimdiye kadarki tatbikattan alınan neticelere göre takviye edilecektir.

Ticaret Vekâleti murakabe teşkilâtına yeniden 80 kontrolörün alınması takarrür etmiştir. Bunlar Yüksek Ticaret Mektebi mezunları meyanından seçileceğinden alınacak kontrolörler Ankarada bir kursa tâbi tutulacaktır.

Ticaret Vekâleti fiat murakabe teşkilâtı müdürü Seyda bu hususta şehrimizde tetkikler yapmaktadır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Vilâyette dün bir toplantı yapıldı

Anadoluya gitmek istiyenlere numaralı biletler tevzi olunacak ve sevkiyat numara sırasile yapılacak

Hükûmete aid nakil vasıtalarile Anadolunun her hangi bir iskele veya istasyonuna gitmek isteyenlerin vermekte oldukları beyanname müddeti nihayet bulmuş olduğundan bu beyannameler dün kazalardan İstanbul Vilâyetine gönderilmiştir.

Devlet Denizyolları umum müdürü İbrahim Kemal Bayboranın başkanlığında Liman idaresinden, Devlet Demiryollarından, Şirketi Hayriye ile kaymakamlardan ve diğer alâkadarlardan mürekkeb olmak üzere bir toplantı yapılmış, Anadoluya gitmek isteyenlerin gidecekleri iskele veya istasyonların tesbitile meşgul olunmuştur.

Bu toplantıya bir aralık Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar da iştirak etmiş, bilâhare komisyonda Vali muavini Raşid Demirtaş ve Vilâyet Seferberlik müdürü Ekrem Gönen de hazır bulunmuşlardır.

Komisyon, taplantısına bu gün de devam edecek ve bu akşam beyanname verenlerin gitmek istedikleri istasyon ve iskeleler tamamile anlaşılmış olacaktır. Bundan sonra gazeteler vasıtasile yapılacak bir ilânla gitmek isteyenlere numaralı bilet verilecektir. Gidecekler bu biletlerdeki numara sırasile hazırlanacak hususî vapurlara veya posta vapurlarına bineceklerdir. Alâkadarlar ilân edilen günde hareket edecek olan vapura binmedikleri takdirde parasız gitmek hakkını kaybedeceklerdir.

Trenle gidecekler için de hususî vagonlar ilâve veya hususî trenler tahrik edilecektir.

Belediye veya Muhasebei Hususiyeden maaş alan mütekaidin, eytam ve eramilin üç aylıkları bulundukları kazalara gönderilecektir.

Anadoluya gidenlerin çoğalması dolayısile memleket dahilindeki şehirlerimizde ev kirası ihtikârına meydan verilmesi için hükûmetin icab eden tebligatı yaptığı alâkadarlara bildirilmiştir.

Ticaret Odasında

Oda Meclisi dün toplanarak bazı kararlar verdi

Ticaret Odası meclisi dün bir toplantı yaparak bazı mühim kararlar vermiştir: Meclis, bazı komisyonlara intihablar yaptıktan ve kazanc nisbetleri kararı verdikten sonra tütün ambalâjında kullanılan çul ve iplerin iade edileceği hiç bir kayıd serdedilmeden yapılan tütün satışlarında bu ambalâjların satıcıya iade edilmemesinin, tartıdan daraların düşülmesinin ve bu çul ve ipler için ayrıca para taleb olunmamasının teamülden olduğunu tesbit ve tasdik etmiştir.

Oda meclisi bundan sonra muhtelif cins mensucat ve iplerin satışlarında toptancı, yarıtoptancı ve fabrikatörlerin verecekleri faturalarda perakende azamî satış fiatlarının gösterilmesi mecburiyetine dair karar vermiştir.

Bunu müteakıb yün iplikleri çilelerinin bugünkü zaruretleri nazarı dikkate alınarak 50 ve 100 gramlık ambalâjlar içinde dahi satılabilmesine dair umumî bir karar ittihaz edilmiştir.

MÜTEFERRIK

İstanbul limanının inkişafı için

İstanbul limanının lüzumlu şekilde inkişafı ve limanın bazı kısımlarının yapılması için yarın şehircilik mütehassısı Prost'un ve Münakale Vekâleti erkânının iştirakile bir toplantı yapılacaktır. İstanbul limanının Galata kısmına aid plânlar evvelce hazırlanmıştı. Mütehassıs Prost, bundan sonra Sirkeci civarının projesini hazırlamıştır. Limanlar umum müdürlüğü servisleri bu projeyi de tetkik etmiştir. Yarınki içtimada bu mesele üzerinde görüşüleceği anlaşılmaktadır.

23 nisan bayramına hazırlık

23 nisan çocuk bayramı için hazırlıklar yapılmaktadır.

Aynı gün Vali tarafından Harbiye, Aksarayda Sütçübostanı, Nişantaşı çocuk bahçeleri küşad merasimi yapılacaktır.

Kapalıçarşının tamiri

Kapalıçarşının esaslı surette tamirine, daha geçen yıl karar verilmiş olduğu halde, araya giren bazı mâniler dolayısile tamir işi geri kalmıştı. Belediyenin 940 bütçesinde bu iş için ayrılmış olan 50 bin lira tahsisatı aynen yeni sene bütçesine de devredilmiştir. Kapalıçarşının önünmüzdeki haziran ayı zarfında muhakkak surette tamirine karar verilmiştir.

Mekteblerde

İmtihanların başlama ve bitme günleri tespit edildi

Mekteblerde imtihanların başlama ve bitme zamanları, kat'î surette tesbit edilmiştir. Lise bitirme imtihanları, 21 nisanda başlayacak ve 6 mayısta bitecektir. Liselerde olgunluk imtihanlarının başlayacağı gün 9 mayıs, bu imtihanların biteceği gün de 14 mayıstır. Orta okullarda 21 nisanda başlayacak olan bitirme imtihanları, 14 mayısta sonunu bulacaktır. İlk mekteblerde imtihanlar 21 nisandan 4 mayısa kadar sürecektir. San'at mekteblerinde 25 nisanda başlayarak, 10 mayısta nihayete erecektir. Kız enstitülerinde de 17 nisandan 14 mayısa kadar imtihanlar bitmiş olacaktır. Ecnebi mektebleri, imtihanlarını 14 mayısa kadar tekmillemekle mükelleftirler. Mekteblerin kanaat notlarile sınıf geçecek talebelerin vaziyetini tayin etmek üzere bu gün muallimler meclisi toplanacaktır. Bu toplantıda muallimler kanaat notlarını vereceklerdir.

ADLİYEDE

Tedbirsizlikle ölüme sebeb olanlar mahkûm oldu

Süleymaniyede bir bina yıktırılırken, ameleden Rifat enkaz altında kalarak, ölmüştü. Ethemin de sol kolu kırılmıştı. Tedbirsizlik, dikkatsizlik, nizamlara riayetsizlikle ölüme ve yaralanmaya sebeb olmaktan müteahhid Muhiddinle kalfa Salihin ve mal sahibleri Ethemle Fehminin muhakemeleri bitmiştir. İstanbul birinci ağırceza mahkemesinin verdiği kararla, müteahhid Muhiddin ve kalfa Salih ikişer sene ağır hapse, 200 er lira ağır para cezasına mahkûm olmuşlardır. Mal sahibleri Ethemle Fehmi, beraet etmişlerdir.

Takas yolsuzluğuna aid dava

Takas yolsuzluğuna aid elli maznunlu eski dava da, İstanbul üçüncü asliye ceza mahkemesince verilen beraet kararı temyizce üç noktadan bozulmuştu. Mahkeme, bir cihetten nakza dün uymuştur. Hazinenin bu işte zarara uğrayıp uğramadığının vukuf ehline tetkik ettirilmesine karar verilmiştir. Mahkeme azasından Saadet, naib tayin olunmuştur. Muhakemenin devamı, mayıs ayına bırakılmıştır.

Vefiyat vukuatı

Sıhhat müdürlüğü her ay ölenlerin miktarlarını ve ölümlerinin hangi hastalıklardan ileri geldiğini tetkik ettirmektedir. Her mıntakada ayrıca sıhhî koruma ekipi teşkil edilecektir.

Kıskanclık yüzünden

Ramide işlenen cinayetin faili 12 seneye mahkûm oldu

Rami civarında bir ahırda Santuhi isminde bir kadını öldürmekten maznun araba sürücüsü Danyal Keklik hakkındaki karar, İstanbul birinci ağır ceza mahkemesinde dün bildirilmiştir.

Muhakeme neticesinde, Danyal Kekliğin senelerdenberi nikâhsız olarak birlikte yaşadığı bu yaşlıca kadının aşırı derecede kıskanclığına tahammül edemediği, üstelik bir kızla evlenmesine mâni olması üzerine Santuhiyi katı bir cisimle başına vurarak öldürdüğü neticesine varılmıştır. Suçun kasden ve tehevvüren işlendiği kaydile Danyal Kekliğin 18 sene ağır hapse konulmasına karar verilmiştir. Ancak, Santuhinin kıskanclığı, huysuzluğu ve son safhada araba sürücüsünün başkasile evlenmesine mâni olmak için yaptıkları, tahrik sebebi olarak görülmüştür. Bu suretle Danyal Kekliğin cezası 12 sene ağır hapse indirilmiştir.

IKTISAD

Otomobil lâstiği tevziatı

Otomobil lâstiklerinin tevziatı işinin Ticaret Vekâletinde temerküz ettirilmesine karar verilmiştir. Vekâlet her vilâyetteki ihtiyac nispetini tespit etmiştir. Bu itibarla İstanbul için evvelce hazırlanmış olan liste mer'i olmıyacak, bu hususta Vekâletten emir beklenecektir.

İthalât - ihracat

Dün İstanbuldan 240,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bilhassa İngiltereye kendir elyafı, İtalyaya yumurta, Almanyaya deri, Çekyaya kuru meyva gitmiştir.

Son günlerin ithalâtı bilhassa Karadeniz yolile olmaktadır. İstanbul gümrüklerinde bu ayın ilk nısfında 1,400,000 liralık gümrük resmi elde edilmiştir.

Sac beyanname müddeti

Ellerinde eski saç bulunanların mıntaka ticaret müdürlüğüne beyanname vermeleri için verilen mühlet bu akşam bitecektir.

Altın fiatları

Altın fiatları düşmekte devam etmektedir. Dün bir Reşad altını 2725 kuruşa kadar inmiştir. Külçe altının gramı 368 kuruşa inmiştir.

ANNELER:

Çocuğun halinde ziyade bir fenalığı ve vahameti bekleme!

Hararet düşmesi ve hafif yükselmesinde doktora koş!

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi

HEM NALINA HEM MIHINA

Habeşlerin intikamı

Hâdiseler ibretle doludur. Hayat, bize, her gün ders verir amma ferdlerin de, ferdlerden mürekkeb olan milletlerin de, bazan kulakları işitmez, gözleri görmez, vicdanları duymaz olur; onun için, bu derslerden ibret almazlar, mütenebbih olmazlar.

Tarihte, İngiltere İtalyanın daima dostu, Almanya ise hemen daima düşmanı olageldiği halde faşizm, Roma İmparatorluğunun ikinci cildini vücude getirmek ihtirasile İngilizlerle boğuşmayı tercih ve Almanlarla elbirliği etti. İtalya, İngiltereyi en buhranlı zamanında vurmak istedi; fakat, İngilterenin en zayıf zamanında, kendisi ondan müthiş darbeler yedi. Libyadaki kuvvetlerden 140 bin kişilik bir ordu, İngiliz üsera kamplarındadır. Doğu Afrikadaki İtalyan İmparatorluğu, Eritrede, Somalide ve Habeşistanda yıkıldı.

Habeşistandaki asker ve sivil İtalyanlar, şimdi Habeşlerin müthiş intikamına maruzdurlar. Her tarafta Habeş cengâverleri, silâha sarılmışlar; kanını içecek İtalyan arayorlar. Bunun böyle olacağını, Habeşistanda harekât başladığı sıralarda, gene bu sütunda yazmıştım.

İtalyanlar, 1935 - 36 Habeş seferi esnasında ve ondan sonra bu memleket halkına karşı o kadar merhametsiz ve zalim davranmışlardı ki bugün «Rüzgâr eken fırtına biçer» sözünün ifade ettiği vaziyete düşmüşlerdir. İnsan ettiğini bulur. Halkının bir kısmı yarımedenî, bir kısmı ise vahşi olan Habeşistanda değil de, Avrupa medeniyetinin iftihar ettiği yüksek milletlerden biri dahi olsa, çektiklerinin hıncını çıkarmakta bir an tereddüd etmezdi. Meselâ, İtalyanlar, Habeşlerin yerinde olsalar, en büyük şiddetle intikam alırlar ve bundan zevk duyarlardı. Bu itibarla Habeşlerin şimdi mağlûb İtalyanlardan öc almalarını tabiî görmek lâzım gelir.

Habeşistanda, bugünkü vaziyette, İtalyanların asıl ibret dersi almaları icab eden hâdise, İngilizlerin, sivil ve asker İtalyanları Habeşlerin elinden kurtarmak için gösterdikleri civanmerdliktir. Adis-Ababadan haylı uzak bir yerde Habeşlerin hücumuna uğrayan bir miktar İtalyanı parçalanmaktan kurtarmak için İngilizlerin neler çektiklerini gösteren tafsilâtı bir iki gün evvelki gazetelerde elbette okumuşsunuzdur. Habeşistanda bulundukları söylenen 200 bin sivil İtalyanla kılıc artığı 130 bin İtalyan askeri, şimdi *İngilizler için,* bir derd teşkil etmektedirler. Garibdir ki İngilizler, bu 130 bin İtalyan askerini, hem silâh kuvvetile mağlûb etmek; hem de Habeşler tarafından boğazlanmamaları için gene silâh kuvvetile kurtarmak gibi, başarılması çok çetin bir iş karşısındadırlar.

İtalyan kumandan ve askerleri de, bu ümidsiz vaziyette mukavemet etmek suretile İngilizlerin kendilerini kurtarmak gayretini bir kat daha güçleştirmektedirler. İtalyanların mukavemet etmelerinin sebebi, Habeşistandaki İngiliz kuvvetlerinin başka cephelere nakline mâni olmaktır; fakat bu mukavemet, nihayet kendilerinin ve sivil İtlayanların imhasile neticelenecektir. Çünkü, Mısır ve Süveyşin tehlikede olduğunu gören İngiliz Ortaşark orduları başkumandanlığı, nihayet Habeş topraklarındaki İngiliz kuvvetlerini oradan çekmeğe ve mukavemet eden İtalyan kuvvetlerini takib işini daha ziyade Habeş cengâverlerine bırakmağa başlamıştır. Büyük yağmurlar başladığı zaman, Habeşistanda pek az İngiliz İmapratorluk kuvveti kalacaktır. O zaman, İtalyanları kurtaracak kimse bulunmıyacağı için tarih, ikinci bir Adua imhasına şahd iolacaktır.

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur.

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Hava Kurumuna yapılan teberrular

Türk Hava Kurumuna yapılan teberrular, güngünden artmaktadır. Geçen hazirandan, 941 senesi mart ayına kadar, Hava Kurumuna yalnız İstanbulda vuku bulan teberru yekûnu 530 bin lirayı bulmuştur. Marttan bugüne kadar olan teberru ve taahhüdlerle de ayrıca 120 bin lira temin edilmiştir. Aylık vasatî teberru miktarı 70 - 75 bin lira arasındadır. Son günlerde, zeytinyağı ve sabun tüccarları, nakliye ambarları, kerestecilier, balıkçılar, kırtasiyeciler, eczacılar, boya tüccarları, kahve ithalâtçıları Hava Kurumu İstanbul merkezile temaslara başlamışlardır.

Bunlardan başka tiftik ve yapağı tüccarları da, Hava Kurumuna yardımda bulunmak arzusunu izhar etmişlerdir.

Cezalandırılan esnaf

Dünkü kontrol esnasında Üsküdar kazasında şüpheli görülen 15 gıda maddesinden alınan nümune tahlilhaneye gönderilmiştir.

Eminönü kazası dahilinde muhtelif beledî suçlardan 30 esnaf cezalandırılmıştır.

Şehrin muhtelif semtlerinde de 13 şoförün seyrüsefer talimatnamesine aykırı hareket ettikleri görülerek haklarında cezaî zabıt tanzim edilmiştir.

Türk gibi kuvvetli hakikatini yaşatan çocuk ve anasıdır

23 nisan Çocuk Bayramında yavrularınızın bayramlıklarını hazırlarken bu hakikati yaşatacak yurdda yardıma muhtac çocukları da sevindirmek için Çocuk Esirgeme kurumuna yardımlarda bulunmanızı kurum saygı ile diler!

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi

Havagazi şirketi halka kolaylık gösterecekmiş

Havagazi şirketleri, dahilî tesisat masraflarını azaltmaya ve bu suretle fazla müşteri teminine karar verdiklerini Belediyeye bildirmişlerdir. Belediye, bunun halka ne gibi kolaylıklar, şirkete de ne gibi fayda temin edeceğini tetkik etmektedir.

Kalitesi bozuk malzeme kullanılmasına müsaade edilmiyecektir.

Otobüsle araba çarpıştı

Eyüb - Keresteciler hattında işleyen şoför Hakkının idaresindeki 3012 numaralı otobüs, Zeyrek caddesi köşesinde Musa idaresindeki çift atlı yük arabasile çarpışmıştır. Çarpışma şiddetli olmuş, otobüsün camları kırılmıştır. Kırılan camlardan birisile de otobüste bulunan marangoz Mustafanın 5 yaşındaki oğlu Ömer başından yaralanmış, tedavi altına alınmıştır.

Bir otomobil kazası

Şoför Mustafa Halidin idaresindeki 1948 numaralı otomobil, Köprü üzerinde bir taraftan diğer tarafa geçmek isteyen Yeşilköy İstasyon çiftliğinde amele Fazıl adında birine çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Fazıl Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Vapurda yangın başlangıcı

Limanda bağlı Refah vapurunun 3 numaralı ambarında evvelki gece bir yangın başlangıcı vukua gelmiş, ateş beş pamuk balyası yandıktan sonra söndürülmüştür.

Yapılan tahkikatta, yangının, ambarda çalışan bir amelenin dikkatsizlik neticesi söndürmeden attığı sigaradan vukua geldiği anlaşılmıştır.

Çocuk kavgası

Eminönünde Demirtaş mahallesinde oturan 9 yaşlarında Mustafa, ayni mahallede oturan 6 yaşlarında Nuriyi, oyun esnasında taşla başından yaralamıştır.

Nuri, kazayı müteakıb Şişli çocuk hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Küçük hikâye

Seven, katlanır!

Bu, bir hakikî maceradır. Kahramanından dinlediğim gibi aynen -tabii isimleri değiştirerek- size anlatıyorum:

Şahikayı Ankaradaki at yarışlarından birinde tanımıştım. Ilık ve tatlı bir son bahar günüydü. Takdim olunduğum dakikada güzelliği ve cazibesi ruhumu gıcıklamıştı. On sekiz, yirmi yaşlarında kadar görünüyor, vücudünün her noktasında ateşli bir gencliğin taşkın hareketleri, yüzünde neşe ve saadetin sonsuz izleri beliriyordu.

Birkaç ay sonra Şahikaya Beyoğlundaki «Stüdyo» barında tesadüf ettim. Genc kız, daha güzelleşmiş, daha serpilmiş, daha iştiha çekici bir kıvraklık peyda etmişti. Hiç durmadan birlikte dans ettik. Vücudlerimiz raksın ahengile salınırken çenelerimiz mütemadiyen oynadı. Bu, kimin nesi olduğunu bilmediğim, serbest bir hayat yaşadığı muhakkak genc kıza tutulduğumu, hem de delicesine tutulduğumu anladım.

İçimi ona dökmek için bundan daha iyi bir fırsat ele geçmezdi. Sevgimi itirafa başladığım anda güldü:

— Bana herkes, dedi, ilânı aşk eder ama, kimse sevgisinin delil ve ispatını gösteremez. Onun için hiç birine inanmam. Eğer siz gösterebilirseniz..

Benim yerimde bir başkası olsaydı, şüphesiz bir sözleri bir vaid gibi telâkki ederdi. Halbuki ben menfi vuzuhu, müspet tereddüd ve gecikmelere tercih eden bir adamım, biliyorsun, binaenaleyh, daha ziyade ümidsizliğe düştüm. Bu sevgiden vazgeçmeğe, bu havaî genc kızdan mümkün olduğu kadar içtinab etmeğe karar verdim.

Heyhat.. Bir senebaşı gecesi ayni davette gene buluşmıyalım mı? İstanbulun sayılı zenginlerinden Basri Beyin evinde ona tesadüf edeceğimi, doğrusu aklıma getirmezdim. Şahikaya yaklaşmamak, onunla konuşmamak için herkes güler, eğlenir, tepinirken ben köşelerden birindeki koltuğa büzüldüm. Asık bir yüz, tenkidci nazarlarla bu çılgın kafilesini seyre koyuldum. Bir aralık baktım, Şahika yanıma geldi:

— Bu ne surat efendim, dedi, eğlenceli bir davette mi, yoksa cenaze çıkan bir evde misiniz, anlıyamadım.

İmkân derecesinde soğuk ve lâkayd görünmeğe çalışarak:

— Pekâlâ anlarsınız, diye cevab verdim, hatta onun sebebini burada sizden daha kuvvetle keşfedecek kimse yoktur!

Kolumdan çekti:

— Kalkın, dedi, dans edelim ,biraz somurtkanlığınız geçer. Hem de konuşur, neticede belki de barışırız.

Büyük salona geçtik. Hızla kendimizi musikinin ahengine kaptırdık. Dalmışız. Birdenbire caz durdu. Küçük salondan Basri Beyin karısının acı acı feryadı yükseliyordu:

— Eyvah, dostlar, inci gerdanlığım ortadan sırrolup gitti. Demin boynumu pudralamak için onu çıkarıp yatak odasındaki tuvalet masasının üstüne koydu idim. Unutmuşum. Bu tarafta ancak beş dakika mı ne kaldım.. Birden aklıma geldi. Hemen koştum.. Yok.. Sade orada mı, hiç bir yerde yok, her tarafı altüst ettim.. Yok.. Yok!.

Saibe Hanım yüzünü iki avcunun içerisine alarak yanındaki koltuğa yığılmıştı. Hâkim Bilâlin kalın sesi duvarlarda akisler yaparak gürledi:

— Hanımefendi siz hiç üzülmeyin, kapıyı Basri Beyle birlikte gilidledik. Hiç kimse dışarıya çıkamıyacak.. Emniyet müdürlüğüne de telefon ettim. Şimdi iki memur gönderecekler. Davetli kanım ve beylerin aflarını dileriz.. Sade kıymetli gerdanlığın meydana çıkarılması maksadile değil, kimsenin şüphe altında kalmaması için hepinizin üstünü başını teker teker arayacağız.. Bunu ben teklif etmesem hiç şüphesiz hazır bulunanlar kendileri istiyecekler.. İşte evvelâ ben bütün ceblerimi boşaltıyorum ve iki kişinin gelip eşyamı tetkik etmelerini rica ediyorum.

O anda Şahikanın parmaklarımın arasındaki elinin titrediğini hissettim. Genc kız küçük salona doğru yürümekten vazgeçerek geriledi, beni de beraberinde sürükledi. Hiç bir gözün bizim üzerimizde olmadığına tamamile kanaat getirdikten sonra kulağıma fısıldadı:

— Eğer beni cidden seviyorsanız siz de üstünüzü ilk aratacak olanlar arasına katılınız. Sonra şüpheyi celbetmeden yanıma doğru gelmeğe çalışınız. Ben, kimse görmeden cebinize bir şey koyacağım, onu buradan çıkıncıya kadar muhafaza ediniz!

Birden damarlarımın içinde kanımın donduğunu zannettim. Gözlerim dehşet kıvılcımlarile yanmaya başlamıştı. Fakat düştüğüm feci vaziyeti dışarıya belli etmemeğe çalışıyordum. İpnotizmacının emrine itaat eden bir medyum gibi:

— Peki!

Dedim. Şimdi titriyen benim vücudümdü. Müthiş bir pençenin sıkıştırdığı beynim hâlâ nasıl çalışıyordu. Hem şaşıyor, hem de düşünüyordum:

— Bir hırsıza yataklık etmeği üstüme aldım ha.. Ne alçaklık, ne civdansızlık!. Aşk, insana ne delilikler, ne rezaletler yaptırıyor!.

Şahika hafif bir baş eğmesile teşekkür ettikten sonra gidip büyük camekânın yanına dikildi. İki üç dakika içinde çehresinde mutad sakin ve tatlı izler belirmişti.

Sivil polis memurları gelince faaliyet daha ziyade arttı. Hâkim Bilâl davetlilerin üstünü sıra ile ve hummalı bir işgüzarlılka durup dinlenmeden araştırıyordu .Ben de ilk hamlede tetkikten geçirilmiş olanlar kafilelerine iltihak ettim. Genc kıza vadettiğim menhus yardımı yapabilmek için en nihayette yer aldım ve mevkiimi terketmiyerek sonra gelenleri daha ileriye geçirmekte büyük bir dikkat gösterdim.

Şahika memurların yanına gitmek için sanki kalabalığı yaramamış da benim bulunduğum taraftan dolaşmaya mecbur kalmış gibi göründü ve geçerken cebime küçük bir paketi usulca indirdi. Sonra koşarak ev sahibesine yaklaştı. Çünkü kadınları bizzat Saibe Hanım yokluyordu.

Çalınan gerdanlık hâlâ bulunamamıştı. Nasıl bulunsun ki benim cebimde idi. Üstünü arattıktan sonra daha serbest ve daha serin kanlı yanıma gelen Şahika sordu:

— Yaptığım bu hırsızlığa rağmen beni hâlâ seviyor musunuz?

İş işten geçmişti. Korkunc ve namussuzca maceraya aşk yüzünden sürüklenmiştim. Bundan sonra dönmenin bir faydası var mıydı?

— Evet, diye cevab verdim, herşeye rağmen seni seviyorum! Ve seninle evleneceğim!

O sırada hâkim Bilâl bağırdı:

— Muhterem davetliler, sizi bir müddet için maddî ve manevî ıstıraba soktuğumuzdan dolayı affınızı dilerim. İnci gerdanlık bulundu. Senebaşı gününe mahsus olarak muvakkaten alınmış hizmetçinin bohçasında çıktı!

Peki öyle ise benim cebimdeki pakette ne vardı. İnce kâğıdın içinde inci tanelerini pekâlâ farkedebiliyordum. Yavaşça çıkarıp açtım. O akşam hepimizin seve seve yediğimiz rakı mezesi, yarım avuc tuzlu leblebi değil mi?

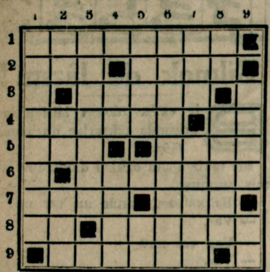
***

Şahika koluma girmişti. Vücudünün ılıklığı elbisemin içerisine kadar nüfuz ediyordu. Şeytanî alevlerle parıldıyan nazarlarını gözlerime dikti. Gülmekten kırılarak:

— Küçük hırsız diyordu, bugün aşkının delilini, ispatını gördüğü için sana minnettardır. Zevceliğe kabul ettiğin gün de dünyanın en mes'ud ve bahtiyar kadını olacaktır!

NURİ REFİK

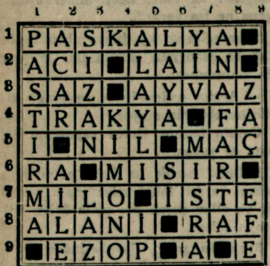
BULMACA

Soldan sağa:
1 — Bizde kurulan edebî mektebler. 2 — Birdenbire, Asyada bir İngiliz müstemlekesi. 3 — Oturulacak yerlerden. 4 — Mısır Fir'avunlarından, uzaktaki şeyleri göstermek için kullanılan bir tabir. 5 — Bir işi yapmaklık, fırlatan. 6 — Hayvan manükürcüsü. 7 — Fazla, bir cins kaba kumaş. 8 — İsim, giyilecek şeyler. 9 — İçeri alıp sığdırma.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Şeref üyesi (iki kelime). 2 — Buudlardan, bağışlama, bayağı. 3 — Vücude taallûk eden. 4 — Bir emir, sayı. 5 — Geri verme, sıfat edatı. 6 — Habeşistanın merkezi. 7 — Vücudden sızanlardan, doktor. 8 — Bir emir, ters çevirirseniz bazı meslek erbabının meşguliyeti olur. 9 — Sarı, arkadaş.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	P	A	S	K	A	L	Y	A	■
2	A	C	I	■	L	A	İ	N	■
3	S	A	Z	■	A	Y	V	A	Z
4	T	R	A	K	Y	A	■	F	A
5	■	İ	N	İ	L	■	M	A	Ç
6	R	A	■	M	İ	S	İ	R	■
7	M	İ	L	O	■	İ	S	T	E
8	A	L	A	N	İ	■	R	A	F
9	■	E	Z	O	P	■	A	■	E

Bisiklet müsabakaları

İstanbul bisiklet ajanlığından:

1 — Tertib olunan seri bisiklet yarışlarının üçüncüsü 20/4/941 pazar günü sabahı Topkapı - Silivri yolu üzerinde ve 100 kilometrelik bir mesafe dahilinde yapılacaktır.

2 — Yarışa tam saat 9,30 da başlanacaktır.

3 — İştirak edeceklerin yarış saatinden evvel hazırlanmış oldukları halde Topkapıda hazır bulunmalarını ve isimlerini hakem heyetine kaydettirmeleri lâzımdır. Geç kalanlar müsabakaya iştirak edemezler.

Üsküdar Halkevinde spor gösterisi

Üsküdar Halkevinden:

19/4/941 cumartesi günü saat 21 de spor kolumuzun boks, güreş, beden hareketleri gösterileri ve ayrıca kol başkanı Halûk Hekimoğlu tarafından oyun, jimnastik, spor mevzulu bir konferans verilecektir. Davetiyelerin idare memurluğundan alınması rica olunur.

Atış müsabakaları

Beşiktaş Halkevinden:

C. H. P. Genel Sekreterliği tarafından tertib edilen mükâfatlı münferid atış müsabakaları 18 nisan 941 cuma günü saat 10 dan 19 a kadar Beşiktaş Şeref stadındaki atış poligonunda yapılacaktır. 20 nisan pazar günü yapılacak Halkevleri müsabakasına hazırlık mahiyetinde olacak bu müsabakaya Evimize mensub azaların müracaat etmeleri.

ASKERLİK İŞLERİ

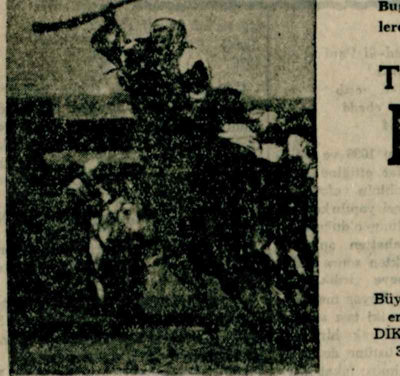
Kısa hizmetlileri davet

Üsküdar Askerlik şubesinden:

336 doğumlu ve bu doğumlularla askerliğe karar verilmiş olan ve henüz sevkedilmemiş kısa hizmet şeraitini kazanmış yüksek askerî ehliyetnamelerle ihtiyat zabitleri bulunmaları 1/5/941 de Yedek Subay okulunda bulunmak üzere sevkedileceklerdir. Sevk pusulalarını almak üzere vesaikle birlikte 25/4/941 gününde şubeye gelmeleri ilân olunur.

Bu ilân davet mahiyetindedir. İcabet etmiyenler bakaya sayılır.

Sahib ve Başmuharriri: **YUNUS NADİ**
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: **HİKMET MÜNİF ÜLGEN**
Cumhuriyet Matbaası

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Satılık Yalı arsası, köşk ve koru

Boğaziçinin en mutena bir yerinde sahilde 82 metreye yakın cephesi ve rıhtımı olan yalı arsası ve arkasında müteaddid çam ağacları, bağ ve eşçarı müsmireyi havi koru içindeki köşk ve müştemilâtı satılıyor.

Esas No.	YERİ	Kıymeti	Cinsi	Mesahası	Teminatı
C. 35	Üsküdar Beylerbeyi Es. Beylerbeyi, Ye. Havuzbaşı, Beylerbeyi Yalı caddesi, Es. 12, 13, 14, 15, Ye. 17 - 19, 17 - 19, 20 - 22, taj 17 - 19, 20, 22.	29609	Köşk ve müştemilâtının 21/24 his.	Tapusuna göre mesahası 38899.92 M2.	5921.80

Mevkii yukarıda yazılı gayrimenkul peşin para ile ve kapalı zarf usulile satılacaktır.

Müzayede 7/5/1941 çarşamba günü saat 14 te Bankamız İstanbul Şubesinde Satış Komisyonu huzurile yapılacak ve en yüksek teklif edilen bedel İdare Meclisimizin tasvibine arzedilecektir.

İstekli olanların şubemizden bir lira mukabilinde bir şartname alarak bu şartname ahkâmı dairesinde tanzim edecekleri teklif mektubunu ihale tarihi olan 7/5/1941 çarşamba günü saat on dörde kadar Şubemiz Müdürlüğüne tevdi etmeleri ve fazla izahat almak istiyenlerin şubemize müracaatleri. (2815)

Çanakkale Belediyesinden:

100 lira ücretli Belediye veterinerliği münhaldir. Talib olanların tercümei hal vesikalarile birlikte Belediye Riyasetine müracaatleri ilân olunur. (2914)

Gönüllü hastabakıcı kursunu bitirenlere şehadetname verilecek

Gülhane, Haydarpaşa ve Gümüşsuyu hastanelerinde muhtelif tarihlerde gönüllü hastabakıcı kurslarını ikmal eden bayanların şehadetname tevzi merasimi nisanın 27 nci pazar günü saat 15 te Beyoğlu Halkevi salonunda yapılacağından bu bayanların mezkûr günde merasimde bulunmaları ilân olunur.

Alaturka büyük müsamere

Eminönü Halkevi sosyal yardım kolundan:

Kolumuz tarafından 19 nisan 941 cumartesi akşamı, Taksimde Kristal kazinosunda İstanbulun en maruf ve kıymetli alaturka musiki san'atkârlarının iştirakile büyük bir alaturka musiki müsameresi tertib edilmiştir.

Bu müsamere, alaturka musiki muhiblerinin, en ince musiki zevklerini tatmine müsaid fevkalâde bir fırsat olacaktır. Giriş serbesttir.

Zayi — İstanbul İran devleti başkonsolosluğundan almış olduğumuz 3101 ve 3102 nüfus cüzdanlarımızı zayi ettiğimizden ve yenilerini alacağımızdan eskilerinin hükmü yoktur.

Hasan ve Sultan Esver

Ankara Borsası, 16/4/941

Londra	1 Sterlin	5.24
Nevyork	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsv. Frc.	30.79
Atina	100 Drahmi	0.9975
Madrid	100 Peçeta	12.9375
Belgrad	100 Dinar	3.175
Yokoha.	100 Yen	31.1375
Stokholm	100 İsveç K.	30.745

ESHAM ve TAHVİLÂT

Sıvas - Erzurum birinci tertib	19,00
Sıvas - Erzurum üçüncü tertib	19,00
Anadolu Demiryolu bir iki	40,35

SİNEMA

Dünya harbine rağmen Holivudda faaliyet var

Rosalind Russell ile Melvyn Douglas «Aşk buna derler!» filmini çevirip bitirdiler

Rosalind Russel ve Melvyn Douglas «Aşk buna derler!» filminde

Amerikadan Basra tarikile gelen son posta Holivuddan sinemacılık faaliyetine aid bazı haberler ve resimler de getirmiştir. Bu malûmat arasında Columbia şirketi tarafından yapılmakta olan «Aşk Buna Derler!» filminin çevrilip bitmiş olduğu da zikredilmektedir.

«Aşk Buna Derler!» hoş bir komedidir. Rejisör Alexander Hall tarafından idare olunmuş ve baş rollerini Melvyn Douglas ile Rosalind Russell oynamışlardır. Temsile iştirak eden diğer artistler meyanında Binnie Barnesse, Gloria Dickson, Allyn Joselyn de vardır.

Gerek Rosalind Russell gerekse Melvyn Douglas son zamanlarda Amerikan sinema payitahtında kendilerinden en çok istifade edilmek istenilen artistler haline gelmişlerdir. Rosalind Russell, küçük yaştan itibaren hayatını çalışarak kazanmak hevesile büyümüş bir kızdır. Bu gaye ile mektebini bitirir bitirmez bir iş bulmak için Nevyorka gitmiş ve orada bir kitab müessesesinde vazife almasına rağmen aktris olmak için mütemadî teşebbüslerde bulunmaktan da geri kalmamış, nihayet talihin ve tesadüfün yardımile kendisine «İkinci Kocam!» piyesinde rol verilmiştir. Bu eser haftalarca oynanınca genc artist de büyük bir şöhret kazanmıştır. 1929 dan 1936 ya kadar yalnız sahne aktrisi olarak kalan Rosalind beş sene evvel sinemaya intisab etmiş ve ilk defa William Powell ile Myrna Loy'un çevirdikleri bir filimde ikinci derecede bir rol almıştır. Rosalind bunu takiben altı ayda yedi filimde görünmek gibi bir rekor kırmış ve nihayet bugünkü mevkiini elde etmiştir. Artisti memleketimize tanıtan geçen sene gördüğümüz «Citadelle» kordelâsı olmuştur.

Melvyn Douglas'a gelince, o küçükken muharrir olmak hevesinde idi. Hattâ gençliğinde bir çok şiirler, hikâyeler de yazmıştır. Umumî Harbde Amerikan ordusuna gönüllü olarak girmiş ve harb bitince de doktor olmaya karar vermiştir. Fakat Şikago Tıb Fakültesinde talebe iken bir amatör temsilinde kazandığı muvaffakiyet onu fikrinden caydırmış ve aktörlük mesleğine sevketmiştir. Broadway'da «Ya Bu Gece, Yahud da Hiç Bir Zaman» piyesinde gösterdiği meharet onun sahne aktörü olarak şöhretini bütün yeni dünyaya yaydığı gibi sinemaya intisabını temin etmiş ve Melvyn sesli filimde ilk defa Gloria Swanson'un partöneri olarak görünmüştür. Sonra İrene Dunne, Greta Garbo, Joan Crawford, Myrna Loy, Loretta Young, Claudette Colbert, Joan Blondell ile müteaddid filimler çevirmiştir.

Amerikada çevrilmekte olan yeni filmler

Douglas Fairbanks Junior ve Rita Hayvorth'un baş rollerini oynadıkları «Brodway Melekleri» kordelâsından bir sahne

Erzurum Belediye Reisliğinden:

260 lira aylık ücretli Belediye Fen İşleri Müdürlüğü münhaldir. Yüksek mühendis mektebi mezunlarından talib olanların evrakı müsbitelerile Erzurum Belediye Reisliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (2957)

Belediye Sular İdaresinden:

İdaremizde kullanılan muhtelif kuturda frajer su sayaçları için döktürülecek müş'ir tiji, piston disk, adî tij piston, lanten, manşon, somun, ayaklı kılavuz açık eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme21/4/941 pazartesi günü saat «10» da Taksimde Sıraservilerdeki İdare Merkezinde yapılacaktır.

Eksiltmeye girmek istiyenler Merkezde Levazım Servisine müracaatle şartnameyi alabilir ve nümuneleri görebilirler. (2936)

RADYO

Bu günkü program

8,00	Program	18,40	İncesaz
8,03	Haberler	19,10	Konuşma
8,18	Müzik (Pl.)	19,30	Haberler
8,45	Konuşma.	19,45	Konuşma
★		19,50	Şarkılar
12,30	Program	20,15	Rad. Gazetesi
12,33	Şarkılar	20,45	Müzik (Pl.)
12,50	Haberler	21,00	İstekler
13,05	Şarkılar	21,30	Konuşma
13,20	Müzik (Pl.).	21,45	Orkestra
★		22,30	Haberler
18,00	Program	22,45	Caz (Pl.)
18,03	Orkestra	23,30	Kapanış.

Mevlidi Nebevî

Mareşal Fevzi Çakmağın kızı ve Güzel San'atlar Akademisi müdürü Bürhan Toprağın eşi merhum Bayan Ayşe Muazzezin ölümünün ikinci yıldönümü olan 18 nisan 1941 cuma günü Beyazıd camiinde öğle namazını müteakıb Mevlidi Nebevî okunacağından arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Alenî teşekkür

Oğlumuz Hilmi Arınerin ayağında dokuz ay evvel husule gelen ve tedavisine imkân bulunamıyan bir ârızayı kemali ihtimamla yaptığı bir ameliyat neticesinde ve az bir zaman içinde tamamen tedavi ederek oğlumuzu büyük bir tehlikeden kurtarmış olan profesör Dr. Bay M. Kemale aleni teşekkürlerimizin iblâğına gazetenizin vesatetini rica ederiz.

Pederi Riyaseticumhur dairesi mutemedi Lâtif Arıner, validesi Bidar Arıner

***

Sevgili kıymetli anneciğimizin ebediyen aramızdan ayrılması dolayısile cenaze merasiminde bizzat bulunan ve telgraf ve mektubla acımıza iştirak eden akraba ve dostlarımıza derin teşekkürlerimizi arzederiz.

Kızları: Hobter, Mağlar, Nurikadir, Şevkibedir, oğulları: Orhan Mithat, Rıdvan, Hayri, Hadi, damadları: Mithat Soley, Refet Taner, Bekir Özemek, Muammer Harun

Hazin bir ölüm

Âli Nuri firması şürekâsından emekli mümtaz topçu binbaşısı Hüsnü Tamersoyun kerimesi ve Silâhtarağa elektrik fabrikası fen müdürlerinden Numan Tamersoyun yeğeni Mediha Tamersoy müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak pek genc yaşında rahmeti rahmana kavuşmuştur.

Cenazesi bugün Teşvikiye camiinden öğle namazını müteakıb kaldırılarak Feriköy mezarlığındaki makberei mahsusuna defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyliye.

***

Nafıa Vekâletinde neşriyat âmiri yüzbaşılıktan müstafa Nedim İdemen dün akşam vefat etmiştir. Cenaze namazı öğleyi müteakıb Bakırköy camiinde kılınarak Bakırköy mezarlığına defnedilecektir.

Nafıa Vekâletinden verilen ehliyetnameler

Nafıa Vekâletinden:

Eksiltemeye çıkarılan her iş için, münakasaya iştirak etmek istiyenlere Nafıa Vekâleti tarafından verilen ehliyetnameler yalnız o işe mahsus olmak ve bir defa kullanmak üzere kıymeti olan bir vesikadır.

Bazı müesseselerin bir iş için ve bir defaya mahsus olmak üzere verilen bu ehliyet vesikasını daimî bir ehliyetname gibi ve reklâm mahiyetinde kullanmakta oldukları görülmektedir. Bu vesikalar eksiltmeye çıkarılan işin mahiyetine göre verileceği ve hiç bir zaman daimî mahiyetinde olmadığı hususu alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur.

İKİ ESİR

Yazan: *Lajos Zilahy* — 25 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

— Peter aklını başına topla... Bırak beni... Sonra darılırım...

Peter kendinden geçmişti Kaba ve sert bir hareketle kızın omzundan elbiseyi sıyırmağa teşebbüs etti. Miett neye uğradığını şaşırmıştı. Robunun fermeşobu kopmuş, çıplak omuzları meydana çıkmıştı. Kendini müdafaa edecek kadar vakit bulamamıştı. Kollarını göğsünün üzerinde kavuşturmak istedi. Bu da olmadı. Şimdi, Peter'in dudaklarının ateşi göğsünü kavuruyordu. Dirseklerile Peter'i itmeğe uğraştı. Birdenbire kendini havada buldu. Peter onu anî bır hareketle kucaklayıp, divanın üzerine götürdü.

Korkudan gözleri büyümüş, sesi kısılmıştı. Durmadan söyleniyordu:

— Peter bırak beni!.. Bırak diyorum sana... Ne yapıyorsun, aklını mı kaçırdın?..

Peter, biraz kendine gelir gibi oldu. Kızı bıraktı. Divanın önüne, kızın ayaklarının dibine diz çöktü.

— Miett beni dinle... Nasıl olsa, artık benimsin... Birkaç gün sonra karım olacaksın... Kırma beni, benim güzel Miett'ciğim...

Miett cevab vermedi Öfkeyle kaşlarını çattı. Dik, dik Peter'in yüzüne bakmağa başladı.

Peter bir kaplan çevikliğile tekrar Miett'in üzerine atıldı. Şimdi ikisi de bütün kuvvetlerini toplayarak mücadele ediyorlardı. Bir an avazı çıktığı kadar haykırarak imdad istemeği düşündü. Sonra gözlerinin önüne Madam Hilka geldi. İhtiyar kadın, sesini işiterek buraya gelecek ve onları bu vaziyette görecekti. Rezil olacaklardı. Dudaklarından hıçkırıklı bir ses yükseldi. Peter, yorulmak bilmez bir kuvvetle mücadeye devam ediyordu. Miett, artık onunla başa çıkamıyacağına kani oluyordu. Bu sırada aklına son bir çare geldi. Derhal bunu tatbik etti. Mücadeleyi kesti. Mağlûbiyeti kabul etmiş gibi kendini bıraktı. Peter'in kolları hemen gevşedi. İşte Miett bu andan istifade etmeği tasarlamıştı. Fevkalâde çevik bir hareketle erkeği üstünden fırlattı. Peter, muvazenesini kaybedip, yere yuvarlandı. Genc kız bir hamlede yerinden fırladı. Odanın nihayetinde duran büyük masanın arkasına koştu.

Orada durdu. Gözlerini meydan okurcasına Peter'in yüzüne dikti. Boğuşma esnasında saçları dağılmış, çıplak omuzlarının üzerine dökülmüştü. Elbisesini düzeltti. Göğsünü ve omuzlarını kapattı.

Peter yavaşça yerden kalktı. Miett'in yüzüne bakmadan yandaki odaya geçti.

Gözüne bir ayna ilişti. Hemen saçlarını ve kravatını düzeltti. Oradan doğru bahçeye indi. Meyva ağaclarının altındaki tahta kanapelerden birine oturdu. Gözlerini karşı sırtlara dikti. Akşam yaklaşıyordu. Serin bir rüzgâr çıkmıştı. Beynine hücum eden kan yavaş yavaş dağılıyor, dizlerinin titremesi hafifliyordu.

Bir sigara yaktı Dumanı büyük bir zevkle ciğerlerine doldurdu.

Biraz evvelki hareketi hakkında ne düşüneceğini bilmiyordu. Odadan çıkarken Miett'e müthiş sinirlenmişti. Âsabına hâkim olamasaydı, az kalsın tokatlayacaktı.

Fakat, şimdi hâdiseyi daha soğukkanlılıkla mütalea ediyor ve Miett'e karşı öfkeden ziyade merhamet duyuyordu. Onu nasıl müşkül bir vaziyete soktuğunu ve üzerine adeta bir hayvan gibi saldırdığını düşünerek kendi kendinden utanıyordu.

Omuzlarını silkti. Olan olmuştu. Bunu tamire imkân yoktu Bu işte kendisinin olduğu kadar Miett'in de kabahati vardı. Ona karşı neden bu kadar çekingen davranmıştı. Bugün resmen nişanlısıydı. Bir kaç gün sonra da karısı olacaktı.

Ayağa kalktı. Yüzüne sert bir ifade vererek villâdan içeri girdi. Kararı kat'i idi. Eğer Miett onu asık suratla karşılar ve dargın durursa kat'iyyen af dilemiyecekti Çünkü, bu takdirde kabahatli olduğunu itiraf etmiş oalcaktı.

Miett, antrenin hemen sağındaki pencerenin önünde oturuyordu. Eline bir iğne ile iplik geçirmiş, robundan kopan fermejüpleri dikiyordu. Ayak seslerini duyunca başını kaldırdı. Peter'le göz göze geldiler. Dudaklarında hafif bir tebessümle başını salladı. Bakışlarında hiddetten ziyade coşkun bir sevgi ve derin bir teslimiyet okunuyordu. Peter sessizce yanına oturdu. Yorgun başını Miett'in göğsüne dayadı. Bu hareketile kıza karşı duyduğu aşkı ve kalbinde beslediği sonsuz şefkati en beliğ bir tarzda ifade etmiş oldu.

Ruhunu tatlı bir sükûn kapladı. Çetin mücadelelerden çıkan her erkeğin iştiyakla aradığı kadın muhabbeti, ona bütün heyecan ve ıstırablarını unutturmuştu. Gözlerini yumdu. Kızın, taze, bakir kokusunu ciğerlerine kadar sindirdi.

Miett, dikişini bitirmişti. Hafifçe Peter'in saçlarını çekti:

— Hey, ahpab! Yoksa eve dönmek istemiyor musun? Haydi kalk, artık gidelim.

Peter gözlerini açtı. Akşamın alaca karanlığı yavaş, yavaş çöküyordu. Başını, istemiyerek kızın göğsünden kaldırdı. Gözgöze geldiler. Miett, burnuna bir fiske vurdu. Hemen yerinden fırladı.

Pancurları kapadılar. Kapıları kilidlediler. Madam Hilka'ya veda ettiler. Madam Varga'nın tenbihini söylediler. Bahçeden çıktılar. Kolkola girdiler. Neşeyle yokuştan aşağıya doğru inmeğe başladılar.

İkisinde de gayritabiî bir coşkunluk vardı. Yolda zıplayorlar, bağıra, bağıra şarkı söylüyorlardı. Yabancı bir kimseyle karşılaşınca hemen susuyorlar, yüzlerine gayet ciddî bir ifade veriyorlardı. Fakat etraflarına bakıp da yalnız olduklarına kanaat getirince yeniden başlıyorlardı.

Güneş artık batmıştı. Şehrin lâmbaları görünüyordu.

Eve yaklaştıkları zaman uzaktan Almady'yi gördüler. Havanın güzelliği, ona da biraz dışarı çıkıp, dolaşmak ihtiyacını hissettirmişti.

Tomi'yi zincirinden yakalamış, küçük ve ağır adımlarla kapının önünde dolaşıyordu. Yanında sanki lâftan anlayan bir küçük çocuk varmış gibi, köpeğe durmadan birşeyler anlatıyordu. Tomı zâhiren onu dinliyormuş gibı yapıyor, fakat mütemadiyen karşı kaldırımlarda dolaşan köpeklere bakıyor, üzerlerine saldırmak için arada bir ileri doğru fırlıyordu. Bir müddet derin bir muhabbetle onu seyrettiler.

Eve girdiler. Almady daha kapının önünde dolaşıyordu. Salonun elektriğini yakmadılar. Yarı aralık kapıdan yemek odasında yanan elektriğin ziyası süzülüyordu. Mili sofrayı hazırlıyordu.

Peter divana yaslandı. Miett'i kolundan çekip yanına oturttu. Beline sarıldı. Yüzünü göğsüne yapıştırdı.

Miett'in vücudünü tatlı bir ürperme kapladı. Bir saniye, elbisesini omzundan sıyırıp, çıplak göğsünü erkeğin yanan dudaklarına terketmeği düşündü.

Anî bir hareketle kalktı. Koşarak banyo dairesine girdi.

Düğün günü yaklaştıkça, arzu ve ihtirasın ateşi, tahammül edilmez bir halde bütün benliklerini sarıyordu.

XII

Uzun ve derin bir uykudan sonra Miett gözlerini açtı. Tatlı tatlı gerindi.

Güneş doğmuş, odayı bol bir ışık kaplamıştı. Şaşkın gözlerle tavana bakıyor ve kendinisini evinde, odasında sanıyordu. Fakat bir kaç dakika sonra uykunun verdiği sersemlikten tamamile sıyrılınca, yabancı bir yerde bulunduğunu anladı.

Gözlerini yavaş ve mihanikî bir hareketle odanın içinde gezdirmeğe başladı.

Endişeyle kendi kendine sordu:

— Neredeyim?

Karyola lüzumundan fazla yüksekti. Küçük odadaki eşyaların hepsinde korkunc bir yabancılık buluyordu.

Biraz kıpırdayınca irkildi. Ayağı, sıcak, canlı bir cisme takılmıştı. Başını çevirdi. Yanında, onun yatağında derin bir huzur içinde uyuyan erkeğe dehşetle baktı.

Yavaş, yavaş hatıralarını toplamağa başladı. Artık nerede bulunduğunu, yanında yatan erkeğin kim olduğunu biliyordu. Bu Peter'di. Kocası, onun biricik sevgili kocasıydı.

Başında hafif bir ağırlık vardı. Akşam çok fazla şarab içmişlerdi. Boğazı yanıyor, müthiş bir susuzluk hissediyordu. Yatakta doğruldu. Elini, başucundaki komodinin üzerinde duran surahiye uzattı. Fakat, bu kadarcık hareketten müthiş bir sancı duydu. Dudaklarını ısırdı. Yavaşça inledi.

Birdenbire susuzluğunu unuttu. Başını yastığın üzerine attı. Kendini tetkike koyuldu.

(Arkası var)